

॥ श्री श्री गोपाल सहस्रनाम स्तोत्रम् ॥

| | śrī śrī gopāla sahasra-nāma stotram | |

श्री पार्वत्युवाच

कैलासशिखरे रम्ये गौरी पृच्छति शंकरम्।

ब्रह्माण्डाखिलनाथस्त्वं सृष्टिसंहारकारकः ॥ १ ॥

śrī pārvatyuvāca

kailāsa-śikhare ramye gaurī pṛcchati śaṅkaram |

brahmāṇḍākhila-nāthastvaṁ sṛṣṭi-saṁhāra-kāraakaḥ | | 1 | |

त्वमेव पूज्यसे लोकैर्ब्रह्म-विष्णु-सुरादिभिः।

नित्यं पथसि देवेश कस्य स्तोत्रं महेश्वरम् ॥ २ ॥

tvameva pūjyase lokair-brahma-viṣṇu-surādibhiḥ |

nityaṁ pathasi deveśa kasya stotraṁ maheśvaram | | 2 | |

आश्चर्यमिदमत्यन्तं जायते मम शंकर।

तत् प्राणेश महाप्राज्ञ संशयं छिन्दि मे प्रभो ॥ ३ ॥

āścaryam-idam-atyantaṁ jāyate mama śaṅkara |

tat prāṇeśa mahāprājña saṁśayaṁ chindi me prabho | | 3 | |

श्री महादेव उवाच

धन्यासि कृतपुण्यासि पार्वति प्राणवल्लभे।

रहस्यातिरहस्यञ्च यत् पृच्छति वरानने ॥ ४ ॥

śrī mahādeva uvāca
dhanyāsi kṛtapuṇyāsi pārvati prāṇavallabhe |
rahasyātirahasyaṅca yat pṛcchati varānane | | 4 | |

स्त्रीस्वभावान्महादेवि पुनस्त्वं परिपृच्छसि।

गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ ५ ॥

strī-svabhāvān-mahādevi punastvaṁ paripṛcchasi |
gopanīyaṁ gopanīyaṁ gopanīyaṁ prayatnataḥ | | 5 | |

दत्त्वे च सिद्धिहानिः स्यात्तस्माद् यत्नेन गोपयेत्।

इदं रहस्यं परमं पुरुषार्थ-प्रदायकम् ॥ ६ ॥

dattve ca siddhihāniḥ syāt-tasmād yatnena gopayet |
idaṁ rahasyaṁ paramaṁ puruṣārtha-pradāyakam | | 6 | |

धनरत्नौघ-माणिक्य-तुरंगम-गजादिकम्।

ददाति स्मरणादेव महामोक्ष-प्रदायकम् ॥ ७ ॥

dhana-ratnaugha-māṅkya-turaṅgama-gajādikam |
dadāti smaraṇādeva mahāmokṣa-pradāyakam | | 7 | |

तत्तेऽहं संप्रवक्षामि शृणुष्ववहिता प्रिये।

यौऽसौ निरञ्जनो देवश्चित्स्वरूपी जनार्दनः ॥ ८ ॥

tatte'haṁ saṁpravakṣāmi śṛṇuṣvāvahitā priye |
yau'sau nirañjano devaś-citsvarūpī janārdanaḥ | | 8 | |

संसार-सागरोत्तारकरणाय सदा नृणाम्।

श्रीरंगादिकरूपेण त्रैलोक्यं वाप्य तिष्ठति ॥ ९ ॥

saṁsāra-sāgarottāraḥ karaṇāya sadā nṛṇām |
śrīraṅgādika-rūpeṇa trailokyam vāpya tiṣṭhati | | 9 | |

ततो लोका महामूढा विष्णुभक्ति-विवर्जिताः।

निश्चयं नाधिगच्छन्ति पुनर्नारायणो हरिः ॥ १० ॥

tato lokā mahāmūḍhā viṣṇubhakti-vivarjitāḥ |
niścayaṁ nādhigacchanti punar-nārāyaṇo hariḥ | | 10 | |

निरञ्जनो निराकारो भक्तानां प्रीतिकामदः।

वृन्दावन-विहाराय गोपालं रूपमुद्वहन् ॥ ११ ॥

nirañjano nirākāro bhaktānām prītikāmadah |
vṛndāvana-vihārāya gopālaṁ rūpamudvahan | | 11 | |

मुरलीवादनाधारी राधायै प्रीतिमावहन्।

अंशांशेभ्यः समुन्मील्य पूर्णरूपकलायुतः ॥ १२ ॥

muralīvādanādhārī rādhāyai prītimāvahan |
aṁśāṁśebhyaḥ samunmīlya pūrṇarūpa-kalāyutaḥ | | 12 | |

श्रीकृष्णचन्द्रो भगवान् नन्दगोपवरोद्यतः।

धरणी रूपिणी माता यशोदानन्ददायिनी ॥ १३ ॥

śrīkṛṣṇacandro bhagavān nandagopavarodyataḥ |
dharanī rūpiṇī mātā yaśodānandadāyinī | | 13 | |

द्वाभ्यां प्रयाचितो नाथो देवक्यां वसुदेवतः ।

ब्रह्मणाभ्यर्थितो देवो देवैरपि सुरेश्वरि ॥ १४ ॥

dvābhyāṁ prayācito nātho devakyāṁ vasudevataḥ ।
brahmaṇābhyarthito devo devairapi sureśvari । । 14 । ।

जातोऽवन्यां मुकुन्दोऽपि मुरली वेदरेचिका ।

तया सार्धं वचः कृत्वा ततो जातो महीतले ॥ १५ ॥

jāto'vanyāṁ mukundo'pi muralī vedarecikā ।
tayā sārdham vacaḥ kṛtvā tato jāto mahītale । । 15 । ।

संसारसारसर्वस्वं श्यामलं महदुज्वलम् ।

एतत्ज्योतिरहं वेद्यं चिन्तयामि सनातनम् ॥ १६ ॥

saṁsārasāra-sarvasvam śyāmalam mahadujvalam ।
etat-jyotiraham vedyaṁ cintayāmi sanātanam । । 16 । ।

गौरतेजो विना यस्तु श्यामतेजः समर्चयेत् ।

जपेद्वा ध्यायते वापि स भवेत् पातकी शिवे ॥ १७ ॥

gauratejo vinā yastu śyāmatejaḥ samarcayet ।
japedvā dhyāyate vāpi sa bhavet pātakī śive । । 17 । ।

स ब्रह्महा सुरापी च स्वर्णस्तेयी च पञ्चमः ।

एतैर्दोषैर्विलिप्येत तेजोभेदान्महेश्वरि ॥ १८ ॥

sa brahmahā surāpī ca svarṇasteyī ca pañcamah ।
etair-doṣair-vilipyeta tejo-bhedān-maheśvari । । 18 । ।

तस्माज्ज्योतिरभूद्धेधा राधामाधवरूपकं ।

तस्मादिदं महादेवि गोपालेनैव भाषितम् ॥ १९ ॥

tasmāj-jyotirabhūd-dvedhā rādhā-mādhava-rūpakaṁ ।
tasmād-idaṁ mahādevi gopālenaiva bhāṣitam । । 19 । ।

दुर्वाससो मुनेर्मोहे कार्तिक्यां रासमण्डले ।

ततः पृष्ठवती राधा सन्देहं भेदमात्मनः ॥ २० ॥

durvāsaso munermohe kārttikyāṁ rāsamaṇḍale ।
tataḥ pṛṣṭhavatī rādhā sandehaṁ bhedamātmanaḥ । । 20 । ।

निरञ्जनात् समुत्पन्नं मयाधीतं जगन्मयि ।

श्री कृष्णेन ततः प्रोक्तं राधायै नारदाय च ॥ २१ ॥

nirañjanāt samutpannaṁ mayādhītaṁ jaganmayi ।
śrī kṛṣṇena tataḥ proktaṁ rādhāyai nāradāya ca । । 21 । ।

ततो नारदतः सर्वं विरला वैष्णवास्तथा ।

कलो जानन्ति देवेशि गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ २२ ॥

tato nāradataḥ sarvaṁ viralā vaiṣṇavās-tathā ।
kalo jānanti deveśi gopanīyaṁ prayatnataḥ । । 22 । ।

शठाय कृपणायथ दाम्भिकाय सुरेश्वरि ।

ब्रह्महत्यामवाप्नोति तस्माद् यत्नेन गोपयेत् ॥ २३ ॥

śaṭhāya kṛpaṇāyātha dāmbhikāya sureśvari ।
brahmahatyāmavāpnoti tasmād yatnena gopayet । । 23 । ।

अथ ऋष्यादिस्मरणम् ॥

अथ श्री गोपाल सहस्रनामस्तोत्रमन्त्रस्य श्री नारद ऋषिः। अनुष्टुप्-छन्दः। श्री गोपालो देवता। काम वीजम्। माया शक्तिः। चन्द्रः कीलकम्। श्री कृष्णचन्द्र-भक्तिरूप-फलप्राप्तये श्री गोपालसहस्रनामजपे विनियोगः ॥

atha ṛṣyādismaraṇam । ।

atha śrī gopāla sahasra-nāma-stotra-mantrasya śrī nārada ṛṣiḥ ।
anuṣṭup-chandaḥ । śrī gopālo devatā । kāma vījam । māyā
śaktiḥ । candraḥ kīlakam । śrī kṛṣṇacandra-bhaktirūpa-
phalaprāptaye śrī gopāla-sahasra-nāma-jape viniyogaḥ । ।

अथवा।

ॐ ऐं क्लीं वीजम्। श्रीं ह्रीं शक्तिः। श्री वृन्दावननिवासः कीलकम्। श्री राधाप्रियं परं ब्रह्मेति मन्त्रः। धर्मादिचतुर्विध-पुरुषार्थ-सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥

athavā ।

om aiṁ klīm vījam । śrīm hrīm śaktiḥ । śrī vṛndāvananivāsaḥ
kīlakam । śrī rādhāpriyaṁ paraṁ brahmeti mantraḥ ।
dharmādicaturvidha-puruṣārtha-sidyarthē jape viniyogaḥ । ।

अथ ऋष्यादि न्यासः।

शिरसि ॐ नारदऋषये नमः। मुखे ॐ अनुष्टुप् छन्दसे नमः। हृदये ॐ श्री गोपालदेवतायै नमः। गुह्ये क्लीं वीजाय नमः। पादयोः ह्रीं शक्तये नमः। सर्वांगे चन्द्राय कीलकाय नमः ॥

atha ṛṣyādi nyāsaḥ ।

śirasi om nāradaṛṣaye namaḥ । mukhe om anuṣṭup chandase
namaḥ । hrīdaye om śrī gopāladevatāyai namaḥ । guhye klīm
vījāya namaḥ । pādayoḥ hrīm śaktaye namaḥ । sarvāṅge
candrāya kīlakāya namaḥ । ।

अथ करन्यासः।

ॐ क्ळां अंगुष्ठाभ्यां नमः। ॐ क्लीं तर्जनीभ्यां स्वाहा। ॐ क्लूं मध्यमाभ्यां वषट्।

ॐ क्लैं अनामिकाभ्यां हुँ। ॐ क्लौं कनिष्ठाभ्यां वौषट्। ॐ क्लः करतलपृष्ठाभ्यां

अस्त्राय फट् ॥

atha karanyāsaḥ।

om klām aṅguṣṭhābhyām namaḥ। om klīm tarjanībhyām svāhā। om klūm madhyamābhyām vaṣaṭ। om klaim anāmikābhyām huṁ। om klaum kaniṣṭhābhyām vauṣaṭ। om klah karatalapṛṣṭhābhyām astrāya phaṭ।।

अथ अंगन्यासः।

ॐ क्ळां हृदयाय नमः। ॐ क्लीं शिरसे स्वाहा। ॐ क्लूं सिखायै वषट्। ॐ क्लैं

कवचाय हुँ। ॐ क्लौं नेत्राभ्यां वौषट्। ॐ क्लः करतलपृष्ठाभ्यां अस्त्राय फट् ॥

atha aṅganyāsaḥ।

om klām hṛdayāya namaḥ। om klīm śirase svāhā। om klūm sikhāyai vaṣaṭ। om klaim kavacāya huṁ। om klaum netrābhyām vauṣaṭ। om klah karatalapṛṣṭhābhyām astrāya phaṭ।।

अथ मूलमन्त्र-न्यासः।

क्लीं अंगुष्ठाभ्यां नमः। कृष्णाय तर्जनीभ्यं स्वाहा। गोविन्दाय मध्यमाभ्यां वषट्।

गोपीजन अनामिकाभ्यां हुँ। वल्लभाय कनिष्ठाभ्यां वौषट्। स्वाहा करतलपृष्ठाभ्यां

अस्त्राय फट् ॥ इति करन्यासः ॥

atha mūlamantra-nyāsaḥ।

klīm aṅguṣṭhābhyām namaḥ। kṛṣṇāya tarjanībhyām svāhā। govindāya madhyamābhyām vaṣaṭ। gopījana anāmikābhyām

hum̐ | vallabhāya kaniṣṭhābhyām vauṣaṭ | svāhā
karatalapṛṣṭhābhyām astrāya phaṭ | | iti karanyāsaḥ | |

क्लीं हृदयाय नमः। कृष्णाय सिरसे स्वाहा। गोविन्दाय शिखायै वषट्। गोपीजन
कवचाय हुँ। वल्लभाय नेत्राभ्यां वौषट्। स्वाहा करतलपृष्ठाभ्यां अस्त्राय फट् ॥ इति
हृदयादि न्यासः ॥

klīm hṛdayāya namaḥ | kṛṣṇāya sirase svāhā | govindāya
śikhāyai vaṣaṭ | gopījana kavacāya hum̐ | vallabhāya
netrābhyām vauṣaṭ | svāhā karatalapṛṣṭhābhyām astrāya
phaṭ | | iti hṛdayādi nyāsaḥ | |

अथ ध्यानम् ॥

कस्तुरीतिलकं ललाटपटले वक्षस्थले कौस्तुभं
नासाग्रे वरमौक्तिकं करतले वेणुः करे कंकणम्।
सर्वांगे हरिचन्दनं सुललितं कण्ठे च मुक्तावलि-
गोपस्त्री परिवेष्टितो विजयते गोपालचूडामणिः ॥
फुल्लेन्दीवरकान्तिमिन्दुवदनं वर्हावतंसप्रियं
श्रीवत्सांकमुदारकौस्तुभधरं पीताम्बरं सुन्दरम्।
गोपीनां नयनोत्पलार्चिततनुं गो-गोपसंगावृतं
गोविन्दं कलवेणुवादनपरं दिव्यांगभूषं भजे ॥

atha dhyānam | |

kasturī-tilakaṁ lalāṭa-paṭale vakṣasthale kaustubhaṁ
nāsāgre vara-mauktikaṁ karatale veṇuḥ kare kaṁkaṇam |
sarvāṅge hari-candanaṁ su-lalitaṁ kaṅṭhe ca muktāvali-
rgopastrī pariveṣṭito vijayate gopāla-cūrāmaṇiḥ | |

phullendīvara-kāntim-indu-vadanam varhāvataṁsa-priyam
 śrīvatsāmkaṁ-udāra-kaustubhadharam pītāmbaram sundaram |
 gopīnām nayanotpalārcita-tanuṁ go-gopasaṁgāvṛtam
 govindam kala-veṇu-vādana-param divyāṁga-bhūṣaṁ bhaje | |

अथ सहस्रनामस्तोत्रम् ॥

ॐ क्लीं देवः कामदेवः कामवीजसिरोमणिः ।

श्रीगोपालो महीपालः सर्ववेदान्तपारगः ॥ १ ॥

atha sahasranāmastotram | |

om klīm devaḥ kāmadevaḥ kāmavījasiromaṇiḥ |
 śrīgopālo mahīpālaḥ sarvavedāntapāragaḥ | | 1 | |

धरणीपालको धन्यः पुण्डरीकः सनातनः ।

गोपतिर्भूपतिः शास्ता प्रहर्ता विस्वतोमुखः ॥ २ ॥

dharanīpālako dhanyaḥ puṇḍarīkaḥ sanātanaḥ |
 gopatirbhūpatiḥ śāstā prahartā visvatomukhaḥ | | 2 | |

आदिकर्ता महाकर्ता महाकालः प्रतापवान् ।

जगज्जीवो जगद्धाता जगत्भर्ता जगद्वपुः ॥ ३ ॥

ādikartā mahākartā mahākālaḥ pratāpavān |
 jagajjīvo jagaddhātā jagatbhartā jagadvapuḥ | | 3 | |

मत्स्यो भीमः कुहूभर्ता हर्ता वाराहमूर्तिमान् ।

नारायणो हृषीकेशो गोविन्दो गरुडध्वज ॥ ४ ॥

matsyo bhīmaḥ kuhūbhartā hartā vārāhamūrtimān |
 nārāyaṇo hr̥ṣīkeśo govindo garuḍadhvaḥ | | 4 | |

गोकुलेन्द्रो महाचन्द्रः शर्वरीप्रियकारकः ।

कमलामुखलोलाक्षः पुण्डरीकः शुभावहः ॥ ५ ॥

gokulendro mahācandraḥ śarvarīpriyakāraḥ ।
kamalāmukhalolākṣaḥ puṇḍarīkaḥ śubhāvahaḥ । 5 । ।

दुर्वासाः कपिलो भौमः सिन्धुसागरसंगमः ।

गोविन्दो गोपतिर्गोत्रः कालिन्दी-प्रेमपूरकः ॥ ६ ॥

durvāsāḥ kapilo bhaumaḥ sindhusāgarasaṅgamaḥ ।
govindo gopatirgotraḥ kālindī-premapūraḥ । 6 । ।

गोपस्वामी गोकुलेन्द्रो गोवर्धनवरप्रदः ।

नन्दादिगोकुलत्राता दाता दारिद्र्यभञ्जनः ॥ ७ ॥

gopasvāmī gokulendro govardhana-varapradaḥ ।
nandādi-gokula-trātā dātā dāridrya-bhañjanaḥ । 7 । ।

सर्वमंगलदाता च सर्वकामप्रदायकः ।

आदिकर्ता महीभर्ता सर्वसागरसिन्धुजः ॥ ८ ॥

sarva-maṅgala-dātā ca sarvakāma-pradāyakaḥ ।
ādikartā mahībhartā sarva-sāgara-sindhujāḥ । 8 । ।

गजगामी गजोद्धारी कामी कामकलानिधिः ।

कलंकरहितश्चन्द्रो विम्वाश्यो विम्बसत्तमः ॥ ९ ॥

gajagāmī gajoddhārī kāmī kāma-kalānidhiḥ ।
kalaṅka-rahitaś-candro vimvāśyo vimva-sattamaḥ । 9 । ।

मालाकारः कृपाकारः कोकिलस्वरभूषणः ।

रामो नीलाम्बरो देवो हली दुर्दम-मर्दनः ॥ १० ॥

mālākāraḥ kṛpākāraḥ kokila-svara-bhūṣaṇaḥ ।
rāmo nīlāmbaro devo halī durdama-mardanaḥ । । 10 । ।

सहस्राक्षः पुरीभेत्ता महामारीविनाशनः ।

शिवः शिवतमो भेत्ता वलारातिप्रपूजकः ॥ ११ ॥

sahasrākṣaḥ purībhattā mahāmārī-vināśanaḥ ।
śivaḥ śivatamo bhettā valārāti-prapūjakaḥ । । 11 । ।

कुमारी-वरदायी च वरेण्यो मीनकेतनः ।

नरो नारायणो धीरो राधापतिरूदारधीः ॥ १२ ॥

kumārī-varadāyī ca vareṇyo mīnaketanaḥ ।
naro nārāyaṇo dhīro rādhāpatir-ūdāradhīḥ । । 12 । ।

श्रीपतिः श्रीनिधिः श्रीमान् मापतिः प्रतिराजहा ।

वृन्दापतिः कुलग्रामी धामी ब्रह्म सनातनः ॥ १३ ॥

śrīpatiḥ śrīnidhiḥ śrīmān māpatiḥ pratirājahā ।
vṛndāpatiḥ kulagrāmī dhāmī brahma sanātanaḥ । । 13 । ।

रेवतीरमणो रामश्चञ्चलश्चारूलोचनः ।

रामायण-शरीरोऽयं रामी रामः श्रियः पतिः ॥ १४ ॥

revatīramaṇo rāmaś-cañcalaś-cārūlocanaḥ ।
rāmāyaṇa-śarīro'yaṁ rāmī rāmaḥ śriyaḥ patiḥ । । 14 । ।

शर्वरः सर्वरी सर्वः सर्वत्र शुभदायकः ।

राधा-राधायितो राधी राधाचित्त-प्रमोदकः ॥ १५ ॥

śarvaraḥ sarvarī sarvaḥ sarvatra śubhadāyakaḥ ।
rādhā-rādhāyito rādhī rādhācitta-pramodakaḥ । । 15 । ।

राधारतिसुखोपेतो राधामोहनतत्परः ।

राधावशीकरो राधाहृदयाम्भोजषट् पदः ॥ १६ ॥

rādhā-rati-sukhopeto rādhāmohana-tatparaḥ ।
rādhā-vaśīkaro rādhā-hṛdayāmbhoja-ṣaṭ padaḥ । । 16 । ।

राधालिंगनसंमोहो राधानर्तनकौतुकः ।

राधासंजातसंप्रीती राधाकामफलप्रदः ॥ १७ ॥

rādhāliṅgana-saṁmoho rādhā-nartana-kautukaḥ ।
rādhā-sañjata-saṁprīṭī rādhā-kāma-phalapradaḥ । । 17 । ।

वृन्दापतिः कोशनिधिः कोकशोकविनाशकः ।

चन्द्रापतिश्चन्द्रपतिश्चण्ड-कोदण्डभञ्जनः ॥ १८ ॥

vṛndāpatiḥ kośanidhiḥ koka-śoka-vināśakaḥ ।
candrā-patiś-candrapatiś-caṇḍa-kodaṇḍa-bhañjanaḥ । । 18 । ।

रामो दाशरथी रामो भृगुवंशसमुद्भवः ।

आत्मारामो जितक्रोधो मोहो मोहान्धभञ्जनः ॥ १९ ॥

rāmo dāśarathī rāmo bhṛguvanśa-samudbhavaḥ ।
ātmārāmo jita-krodho mohō mohāndha-bhañjanaḥ । । 19 । ।

वृषभानुर्भवो भावः काश्यपिः करूणानिधिः ।

कोलाहलो हली हाली हेलिः हलधरप्रियः ॥ २० ॥

vṛṣabhānur-bhavo bhāvaḥ kāśyapiḥ karūṇā-nidhiḥ |
kolāhalo halī hālī heliḥ hala-dhara-priyaḥ | | 20 | |

राधामुखाब्जमार्तण्डो भास्करो रविजो विधुः ।

विधिर्विधाता वरूणो वारूणो वारूणीप्रियः ॥ २१ ॥

rādhā-mukhāvja-mārtaṇḍo bhāskaro ravijo vidhuḥ |
vidhir-vidhātā varūṇo vārūṇo vārūṇīpriyaḥ | | 21 | |

रोहिणीहृदयानन्दी वसुदेवात्मजो वली ।

नीलाम्बरो रौहिणेयो जरासन्धवधोऽमलः ॥ २२ ॥

rohiṇī-hṛdayānandī vasudev-ātmajo valī |
nīlāmbaro rauhiṇeyo jarāsandha-vadho'malaḥ | | 22 | |

नागो नवाम्भो विरूदो वीरहा वरदो वली ।

गोपथो विजयी विद्वान् शिपिविष्टः सनातनः ॥ २३ ॥

nāgo navāmbho virūdo vīrahā varado valī |
gopatho vijayī vidvān śipiviṣṭaḥ sanātanaḥ | | 23 | |

पर्शुरामवचोग्राही वरग्राही शृगालहा ।

दमघोषोपदेष्टा च रथग्राही सुदर्शनः ॥ २४ ॥

Parśurāma-vacogrāhī varagrāhī śṛgālahā |
damaghoṣopadeṣṭā ca rathagrāhī sudarśanaḥ | | 24 | |

वीरपत्नी यशस्त्राता जराव्याधिविघातकः ।

द्वारकावासतत्वज्ञो हुताशनवरप्रदः ॥ २५ ॥

vīrapatnī yaśastrātā jarāvyādhi-vighātakah |
dvārakāvāsa-tatvajño hutāśana-varapradah | |25| |

यमुनावेगसंहारी नीलाम्बरधरः प्रभुः ।

विभुः शरासनो धन्वी गणेशो गणनायकः ॥ २६ ॥

yamunāvega-samhārī nīlāmvara-dharah prabhuḥ |
vibhuḥ śarāsano dhanvī gaṇeśo gaṇanāyakah | |26| |

लक्ष्मणो लक्षणो लक्ष्यो रक्षोवंशविनाशनः ।

वामनो वामनीभूतोऽवामनो वामनारूहः ॥ २७ ॥

lakṣmaṇo lakṣaṇo lakṣyo rakṣo-vaṁśa-vināśanaḥ |
vāmano vāmanībhūto'vāmano vāmanārūhaḥ | |27| |

यशोदानन्दनः कर्ता यमलार्जुन-मुक्तिदः ।

उलूखली महामानी दामवद्धाह्वयी शमी ॥ २८ ॥

yaśodā-nandanah kartā yamalārjuna-muktidah |
ulūkhalī mahāmānī dāma-vaddhhvayī śamī | |28| |

भक्तानुकारी भगवान् केशवोऽचलधारकः ।

केशिहा मधुहा मोही वृषासुरविघातकः ॥ २९ ॥

bhaktānukārī bhagavān keśavo'caladhārah |
keśihā madhuhā mohī vṛṣāsura-vighātakah | |29| |

अघासुरविनाशी च पूतनामोक्षदायकः ।

कुब्जाविनोदी भगवान् कंसमृत्युर्महामखी ॥ ३० ॥

aghāsura-vināśī ca pūtanā-mokṣa-dāyakaḥ ।
kuvjā-vinodī bhagavān kaṁsa-mṛtyur-mahāmakhī । । 30 । ।

अश्वमेधो वाजपेयो गोमेधो नरमेधवान् ।

कन्दर्पकोटिलावण्य-श्चन्द्रकोटिसुशीतलः ॥ ३१ ॥

aśvamedho vājapeyo gomedho nara-medhavān ।
kandarpa-koṭilāvaṇya-ścandra-koṭi-suśītalāḥ । । 31 । ।

रविकोटि-प्रतीकाशो वायुकोटि-महावलः ।

ब्रह्मा ब्रह्माण्डकर्ता च कमलावाञ्छितप्रदः ॥ ३२ ॥

ravikoṭi-pratīkāśo vāyukoṭi-mahāvalaḥ ।
brahmā brahmāṇḍa-kartā ca kamalā-vāñchita-pradaḥ । । 32 । ।

कमली कमलाक्षश्च कमला-मुखलोलुपः ।

कमलाव्रतधरी च कमलाभः पुरन्दरः ॥ ३३ ॥

kamalī kamalākṣaśca kamalā-mukhalolupaḥ ।
kamalā-vratadhārī ca kamalābhaḥ purandaraḥ । । 33 । ।

सौभाग्याधिकचित्तोऽयं महामायी महोत्कटः ।

तारकारिः सुरत्राता मारीच-क्षोभकारकः ॥ ३४ ॥

saubhāgyādhika-citto'yaṁ mahāmāyī mahotkaṭaḥ ।
tārakāriḥ suratrātā mārīca-kṣobhakāraḥ । । 34 । ।

विश्वामित्रोप्रियो दान्तो रामो राजीवलोचनः ।

लंकाधिपकुलध्वंसी विभीषणवरप्रदः ॥ ३५ ॥

viśvāmitro-priyo dānto rāmo rājīva-locanaḥ ।
laṅkādhīpa-kula-dhvaṁsī vibhīṣaṇa-varapradāḥ । । 35 । ।

सीतानन्दकरो रामो वीरो वारिधिवन्धनः ।

खरदूषणसंहारी साकेतपुरवासनः ॥ ३६ ॥

sītānandakaro rāmo vīro vāridhi-vandhanaḥ ।
khara-dūṣaṇa-saṁhārī sāketa-puravāśanaḥ । । 36 । ।

चन्द्रावलीपतिः कूलः केशी-कंसवधोऽमरः ।

मधवो मधुहा माध्वी माध्वीको माधवो मधुः ॥ ३७ ॥

candrāvalīpatiḥ kūlaḥ keśī-kaṁsavadhō'maraḥ ।
madhavo madhuhā mādhvī mādhvīko mādhavo madhuḥ । । 37 । ।

मुञ्जाटवीगाहमानो धेनुकारिर्धरात्मजः ।

वंशीवटविहारी च गोवर्धनवनाश्रयः ॥ ३८ ॥

muñjāṭavīgāhamāno dhenukārir-dharātmajaḥ ।
vaṁśīvaṭa-vihārī ca govardhana-vanāśrayaḥ । । 38 । ।

तथा तालवनोद्देशी भाण्डीरवनशंखहा ।

तृणावर्तकथकारी वृषभानुसुतापतिः ॥ ३९ ॥

tathā tālavanoddeśī bhāṇḍīra-vana-śaṁkhahā ।
tṛṇāvarta-kathakārī vṛṣabhānu-sutāpatiḥ । । 39 । ।

राधाप्राणसमो राधावदनाव्जमधुव्रतः ।

गोपीरञ्जनदैवज्ञो लीलाकमलपूजितः ॥ ४० ॥

rādhā-prāṇa-samo rādhā-vadanāvja-madhuvrataḥ ।
gopīrañjana-daivajño līlā-kamala-pūjitaḥ । । 40 । ।

क्रीडाकमलसन्दोहो गोपिकाप्रीतिरञ्जनः ॥

रञ्जको रञ्जनो रंगो रंगो रंगमहीरूहः ॥ ४१ ॥

krīḍā-kamala-sandoho gopikā-prīti-rañjanaḥ । ।
rañjako rañjano raṅgo raṅgo raṅga-mahīrūhaḥ । । 41 । ।

कामः कामारिभक्तोऽयं पुराणपुरुषः कविः ।

नारदो देवलो भीमो वालो वालमुखाम्बुजः ॥ ४२ ॥

kāmaḥ kāmāri-bhakto'yaṁ purāṇa-purūṣaḥ kaviḥ ।
nārado devalo bhīmo vālo vālamukhāmbujaḥ । । 42 । ।

अम्बुजो ब्रह्मसाक्षी च योगी दत्तवरो मुनिः ।

ऋषभः पर्वतो ग्रामो नदीपवनवल्लभः ॥ ४३ ॥

ambujo brahmasākṣī ca yogī dattavaro muniḥ ।
ṛṣabhaḥ parvato grāmo nadī-pavana-vallabhaḥ । । 43 । ।

पद्मनाभः सुरज्येष्ठो ब्रह्मा रूद्रोऽहिभूषितः ।

गणानां त्राणकर्ता च गणेशो ग्रहिलो ग्रही ॥ ४४ ॥

padma-nābhaḥ surajyeṣṭho brahmā rūdro'hi-bhūṣitaḥ ।
gaṇānāṁ trāṇakartā ca gaṇeśo grahilo grahī । । 44 । ।

गणाश्रयो गणाध्यक्षः क्रोडीकृतजगत्रयः ।

यादवेन्द्रो द्वारकेन्द्रो मथुरावल्लभो धुरी ॥ ४५ ॥

gaṇāśrayo gaṇādhyakṣaḥ kroḍīkṛta-jagatrayaḥ ।
yādavendro dvārakendro mathurāvallabho dhurī । । 45 । ।

भ्रमरः कुन्तली कुन्ती-सुतरक्षी महामखी ।

यमुनावरदाता च काश्यपस्य वरप्रदः ॥ ४६ ॥

bhramaraḥ kuntalī kuntī-sutarakṣī mahāmakhī ।
yamunā-varadātā ca kāśyapasya varapradaḥ । । 46 । ।

शंखचूडवधोद्दामो गोपीरक्षणतत्परः ।

पाञ्चजन्यकरो रामी त्रिरामी वनजो जयः ॥ ४७ ॥

śaṅkhacūṛa-vadhoddāmo gopī-rakṣaṇa-tatparaḥ ।
pañcajanya-karo rāmī trirāmī vanajo jayaḥ । । 47 । ।

फाल्गुनः फाल्गुनसखो विराधवधकारकः ।

रुक्मिणीप्राणनाथश्च सत्यभामाप्रियङ्करः ॥ ४८ ॥

phālgunaḥ phālgunasakho virādha-vadha-kāra-kaḥ ।
rukmiṇī-prāṇanāthaśca satyabhāmā-priyaṅkaraḥ । । 48 । ।

कल्पवृक्षो महावृक्षो दानवृक्षो महाफलः ।

अङ्कुशो भूसुरो भामो भामको भ्रामको हरिः ॥ ४९ ॥

kalpavṛkṣo mahāvṛkṣo dānavṛkṣo mahāphalaḥ ।
aṅkuśo bhūsure bhāmo bhāmako bhrāmako hariḥ । । 49 । ।

सरलः शाश्वतो वीरो यदुवंशी शिवात्मकः ।

प्रद्युम्नो वल कर्ता च प्रहर्ता दैत्यहा प्राभुः ॥ ५० ॥

saralaḥ śāśvato vīro yaduvaṁśī śivātmakaḥ ।
pradyumno vala kartā ca prahartā daityahā prābhuḥ । । 50 । ।

महाधनो महावीरो वनमाला-विभूषणः ।

तुलसीदामशोभाढ्यो जालन्धरविनाशनः ॥ ५१ ॥

mahādhano mahāvīro vanamālā-vibhūṣaṇaḥ ।
tulasīdāma-śobhāḍhyo jālandhara-vināśanaḥ । । 51 । ।

शूरः सूर्यो मृकण्डश्च भास्करो विश्वपूजितः ।

रविस्तमोहा वह्निश्च वाडवो वडवानलः ॥ ५२ ॥

śūraḥ sūryo mṛkaṇḍaśca bhāskaro viśvapūjitaḥ ।
ravis-tamohā vahniśca vāḍavo vaḍavānalaḥ । । 52 । ।

दैत्यदर्पविनाशी च गरुडो गरुडाग्रजः ।

गोपीनाथो महीनाथो वृन्दानाथोऽवरोधकः ॥ ५३ ॥

daitya-darpa-vināśī ca garuḍo garuḍāgrajaḥ ।
gopinātho mahīnātho vṛndānātho'varodhakaḥ । । 53 । ।

प्रपञ्ची पञ्चरूपश्च लतागुल्मश्च गोपतिः ।

गंगा च यमुनारूपो गोदा वेत्रवती तथा ॥ ५४ ॥

prapañcī pañcarūpaśca latāgulmaśca gopatiḥ ।
gaṅgā ca yamunārūpo godā vetravatī tathā । । 54 । ।

कावेरी नर्मादा तापी गण्डकी सरयुस्तथा ।

राजसस्तामसः सत्त्वी सर्वाङ्गी सर्वलोचनः ॥ ५५ ॥

kāverī narmādā tāpī gaṇḍakī sarayus-tathā |
rājasas-tāmasaḥ sattvī sarvāṅgī sarvalocanaḥ | | 55 | |

सुधामयोऽमृतमयो योगिनीवल्लभः शिवः ।

बुद्धो बुद्धिमतां श्रेष्ठो विष्णुर्जिष्णुः शचीपतिः ॥ ५६ ॥

sudhāmayo'mṛtamayo yoginīvallabhaḥ śivaḥ |
buddho buddhimatāṃ śreṣṭho viṣṇur-jiṣṇuḥ śacīpatiḥ | | 56 | |

वंशी वंशधरो लोको विलोको मोहनाशनः ।

रवरावो रवोरावो बालो बालबलाहकः ॥ ५७ ॥

vaṁśī vaṁśadharo loko viloko moha-nāśanaḥ |
ravarāvo ravorāvo bālo bāla-balāhakaḥ | | 57 | |

शिवो रुद्रो नलो नीलो लाङ्गुली लाङ्गुलाश्रयः ।

पारदः पावनो हंसो हंसारूढो जगत्पतिः ॥ ५८ ॥

śivo rudro nalo nīlo lāṅgulī lāṅgulāśrayaḥ |
pāradaḥ pāvano haṁso haṁsārūḥho jagatpatiḥ | | 58 | |

मोहिनीमोहनो मायी महामायी महामखी ।

वृषो वृषाकपिः कालः कालीदमनकारकः ॥ ५९ ॥

mohinī-mohano māyī mahāmāyī mahāmakhī |
vṛṣo vṛṣākapiḥ kālaḥ kālīdamana-kāraḥ | | 59 | |

कुब्जाभाग्यप्रदो वीरो रजकक्षयकारकः ।

कोमलो वरुणो राजा जलजो जलधारकः ॥ ६० ॥

kubjā-bhāgya-prado vīro rajaka-kṣaya-kāraḥ |
komalo varuṇo rājā jalajo jaladhāraḥ | | 60 | |

हारकः सर्वपापघ्नः परमेष्ठी पितामहः ।

खड्गधारी कृपाकारी राधारमणसुन्दरः ॥ ६१ ॥

hāraḥ sarva-pāpaghnaḥ parameṣṭhī pitāmaḥ |
khaḍga-dhārī kṛpākārī rādha-ramaṇa-sundaraḥ | | 61 | |

द्वादशारण्यसंभोगी शेषनागफणालयः ।

कामः श्यामः सुखः श्रीदः श्रीपतिः श्रीनिधिः कृतिः ॥ ६२ ॥

dvādaśāraṇya-sambhogī śeṣa-nāga-phaṇālayaḥ |
kāmaḥ śyāmaḥ sukhaḥ śrīdaḥ śrīpatiḥ śrīnidhiḥ kṛtiḥ | | 62 | |

हरिर्हरो नरो नारो नरोत्तम इषुप्रियः ।

गोपाली चित्तहर्ता च कर्ता संसारतारकः ॥ ६३ ॥

harirharo naro nāro narottama iṣupriyaḥ |
gopālī cittahartā ca kartā saṁsāra-tāraḥ | | 63 | |

आदिदेवो महादेवो गौरीगुरुरनाश्रयः ।

साधुर्मधुर्विधुर्धाता भ्राताक्रूरपरायणः ॥ ६४ ॥

ādidevo mahādevo gaurīgururanāśrayaḥ |
sādhur-madhur-vidhur-dhātā bhrātākṛūra-parāyaṇaḥ | | 64 | |

रोलम्बी च हयग्रीवो वानरारिर्वनाश्रयः ।

वनं वनी वनाध्यक्षो महावन्द्यो महामुनिः ॥ ६५ ॥

rolambī ca hayagrīvo vānarārir-vanāśrayaḥ ।

vanam vanī vanādhyakṣo mahāvandyo mahāmuniḥ । । 65 । ।

स्यमन्तकमणिप्राज्ञो विज्ञो विघ्नविघातकः ।

गोवर्धनो वर्धनीयो वर्धणी वर्धनप्रियः ॥ ६६ ॥

syamantaka-maniprājño vijño vighna-vighātaḥ ।

govardhano vardhanīyo vardhaṇī vardhana-priyaḥ । । 66 । ।

वर्धन्यो वर्धनो वर्धी वार्धन्यः सुमुखप्रियः ।

वर्धितो वृद्धको वृद्धो वृन्दारकजनप्रियः ॥ ६७ ॥

vardhanyo vardhano vardhī vārdhanyaḥ sumukha-priyaḥ ।

vardhito vṛddhako vṛddho vṛndāraka-janapriyaḥ । । 67 । ।

गोपालरमणीभर्ता साम्बकुष्ठविनाशनः ।

रुक्मिणीहरणः प्रेमप्रेमी चन्द्रावलीपतिः ॥ ६८ ॥

gopāla-ramaṇī-bhartā sām̐ba-kuṣṭha-vināśanaḥ ।

rukmiṇī-haraṇaḥ prema-premī candrāvalīpatiḥ । । 68 । ।

श्रीकर्ता विश्वभर्ता च नरो नारायणो वली ।

गणो गणपतिश्चैव दत्तात्रेयो महामुनिः ॥ ६९ ॥

śrīkartā viśvabhartā ca naro nārāyaṇo valī ।

gaṇo gaṇapatiś-caiva dattātreyo mahāmuniḥ । । 69 । ।

व्यासो नारायणो दिव्यो भव्यो भावुकधारकः ।

स्वः श्रेयसं शिवं भद्रं भावुकं भावुकं शुभम् ॥ ७० ॥

vyāso nārāyaṇo divyo bhavyo bhāvuka-dhāraḥ ।

svaḥ śreyasaṁ śivaṁ bhadrāṁ bhāvukaṁ bhāvukaṁ śubham । । 70 । ।

शुभात्मकः शुभः शास्ता प्रशास्ता मेघनादहा ।

ब्रह्मण्यदेवो दीनानामुद्धार-करणक्षमः ॥ ७१ ॥

śubhātmakaḥ śubhaḥ śāstā praśāstā meghanādahā ।

brahmaṇyadevo dīnānām-uddhāra-karaṇa-kṣamaḥ । । 71 । ।

कृष्णः कमलपत्राक्षः कृष्णः कमललोचनः ।

कृष्णः कामी सदाकृष्णः समस्तप्रियकारकः ॥ ७२ ॥

krṣṇaḥ kamala-patrākṣaḥ krṣṇaḥ kamala-locanaḥ ।

krṣṇaḥ kāmī sadākrṣṇaḥ samasta-priya-kāraḥ । । 72 । ।

नन्दो नन्दी महानन्दी मादी मादनकः किली ।

मिली हिलि गिली गोली गोलो गोलालयो गुली ॥ ७३ ॥

nando nandī mahānandī mādī mādanakaḥ kilī ।

milī hili gilī golī golo golālayo gulī । । 73 । ।

गुग्गुली मारकी शाखी वटः पिप्पलकः कृती ।

म्लेच्छहा कालहर्ता च यशोदा यश एव च ॥ ७४ ॥

guggulī mārakī śākhī vaṭaḥ pippalakaḥ kṛtī ।

mlecchahā kālahartā ca yaśodā yaśa eava ca । । 74 । ।

अच्युतः केशवो विष्णुर्हरिः सत्यो जनार्दनः ।

हंसो नारायणो लीलो नीलो भक्तिपरायणः ॥ ७५ ॥

acyutaḥ keśavo viṣṇur-hariḥ satyo janārdanaḥ ।
haṁso nārāyaṇo līlo nīlo bhakti-parāyaṇaḥ । । 75 । ।

जानकीवल्लभो रामो विरामो विघ्ननाशनः ।

सहस्रांशुर्महाभानु वीरवाहुर्महोदधिः ॥ ७६ ॥

jānakī-vallabho rāmo virāmo vighna-nāśanaḥ ।
sahasrāṁśur-mahābhānu rvīravāhur-mahodadhiḥ । । 76 । ।

समुद्रोऽब्धिरकुपारः पारावारः सरित्पतिः ।

गोकुलानन्दकारी च प्रतिज्ञा-परिपालकः ॥ ७७ ॥

samudro'vdhir-akupāraḥ pārāvāraḥ saritpatiḥ ।
gokulānandakārī ca pratijñā-paripālakaḥ । । 77 । ।

सदारामः कृपारामो महारामो धनुर्धरः ।

पर्वतः पर्वताकारो गयो गेयो द्विजप्रियः ॥ ७८ ॥

sadā-rāmaḥ kṛpā-rāmo mahā-rāmo dhanur-dharaḥ ।
parvataḥ parvatākāro gayo geyo dvijapriyaḥ । । 78 । ।

कम्बलाश्वतरो रामो रामायणप्रवर्तकः ।

द्योर्दिवो दिवसो दिव्यो भव्यो भाविभयापहः ॥ ७९ ॥

kamvalāśvataro rāmo rāmāyaṇa-pravartakaḥ ।
dyor-divo divaso divyo bhavyo bhāvi-bhayāpahaḥ । । 79 । ।

पार्वतीभाग्यसहितो भ्राता लक्ष्मीविलासवान्।

विलासी साहसी सर्वी गर्वी गर्वितलोचनः ॥ ८० ॥

pārvatī-bhāgya-sahito bhrātā lakṣmī-vilāsavān |
vilāsī sāhasī sarvī garvī garvita-locanaḥ | | 80 | |

मुरारिलोकधर्मज्ञो जीवनो जीवनान्तकः।

यमो यमादिर्यमनो यामी यामविधायकः ॥ ८१ ॥

murārī-loka-dharmajñō jīvano jīvanāntakaḥ |
yamo yamādir-yamano yāmī yāma-vidhāyakaḥ | | 81 | |

वंसुली पांसुली पांसुः पाण्डुरर्जुनवल्लभः।

ललिताचन्द्रिकामाली माली मालाम्बुजाश्रयः ॥ ८२ ॥

vaṁsulī pāṁsulī pāṁsuḥ pāṇḍur-arjuna-vallabhaḥ |
lalitā-candrikā-mālī mālī mālāmbujāśrayaḥ | | 82 | |

अम्बुजाक्षो महायक्षो दक्षश्चिन्तामणिः प्रभुः।

मणिर्दिनमणिश्चैव केदारो वदरीश्रयः ॥ ८३ ॥

ambujākṣo mahāyakṣo dakṣaś-cintāmaṇiḥ prabhuḥ |
maṇir-dinamaṇiś-caiva kedāro vadarīśrayaḥ | | 83 | |

बदरीवनसंप्रीतो व्यासः सत्यवतीसुतः।

अमरारिनिहन्ता च सुधासिन्धुविधूदयः ॥ ८४ ॥

badarī-vana-saṁprīto vyāsaḥ satyavatī-sutaḥ |
amarāri-nihantā ca sudhāsindhavidhūdayaḥ | | 84 | |

चन्द्रो रविः शिवः शूली चक्री चैव गदाधरः ।

श्रीकर्ता श्रीपतिः श्रीदः श्रीदेवो देवकीसुतः ॥ ८५ ॥

candro raviḥ śivaḥ śūlī cakrī caiva gadādharaḥ ।
śrīkartā śrīpatiḥ śrīdaḥ śrīdevo devakīsutaḥ । । 85 । ।

श्रीपतिः पुण्डरीकाक्षः पद्मनाभो जगत्पतिः ।

वासुदेवोऽप्रमेयात्मा केशवो गरुडध्वजः ॥ ८६ ॥

śrīpatiḥ puṇḍarīkākṣaḥ padmanābho jagatpatiḥ ।
vāsudevo'prameyātmā keśavo garuḍa-dhvajaḥ । । 86 । ।

नारयणः परं धाम देवदेवो महेश्वरः ।

चक्रपाणिः कलापूर्णे वेदवेद्यो दयानिधिः ॥ ८७ ॥

nārayaṇaḥ paraṁ dhāma devadevo maheśvaraḥ ।
cakrapāṇiḥ kalāpūrṇo vedavedyo dayānidhiḥ । । 87 । ।

भगवान् सर्वभूतेशो गोपालः सर्वपालकः ।

अनन्तो निर्गुणोऽनन्तो निर्विकल्पो निरञ्जनः ॥ ८८ ॥

bhagavān sarvabhūteśo gopālaḥ sarvapālakaḥ ।
ananto nirguṇo'nanto nirvikalpo nirañjanaḥ । । 88 । ।

निराधारो निराकारो निराभासो निराश्रयः ।

पुरुषः प्रणवातीतो मुकुन्दः परमेश्वरः ॥ ८९ ॥

nirādhāro nirākāro nirābhāso nirāśrayaḥ ।
puruṣaḥ praṇavātīto mukundaḥ parameśvaraḥ । । 89 । ।

क्षणावनिः सार्वभौमो वैकुण्ठो भक्तवत्सलः ।

विष्णुर्दामोदरः कृष्णो माधवो मथुरापतिः ॥ ९० ॥

kṣaṇāvaniḥ sārva-bhaumo vaikunṭho bhaktavatsalaḥ |
viṣṇur-dāmodaraḥ kṛṣṇo mādhave mathurāpatiḥ | | 90 | |

देवकीगर्भसम्भूतो यशोदावत्सलो हरिः ।

शिवः सङ्कर्षणः शम्भुर्भूतनाथो दिवस्पतिः ॥ ९१ ॥

devakī-garbhā-sambhūto yaśodā-vatsalo hariḥ |
śivaḥ saṅkarṣaṇaḥ śambhur-bhūtanātho divaspatiḥ | | 91 | |

अव्ययः सर्वधर्मज्ञो निर्मलो निरुपद्रवः ।

निर्वाणनायको नित्यो नीलजीमूतसन्निभः ॥ ९२ ॥

avyayaḥ sarva-dharmajñaḥ nirmalo nirupadravaḥ |
nirvāṇa-nāyako nityo nīlajīmūta-sannibhaḥ | | 92 | |

कलाक्षयश्च सर्वज्ञः कमलारूपतत्परः ।

हृषीकेशः पीतवासा वसुदेवप्रियात्मजः ॥ ९३ ॥

kalā-kṣayaśca sarvajñaḥ kamalā-rūpa-tatparaḥ |
hr̥ṣīkeśaḥ pītavāsā vasudeva-priyātmajaḥ | | 93 | |

नन्दगोपकुमारयो नवनीताशनः प्रभुः ।

पुराणपुरुषः श्रेष्ठः सङ्खपाणिः सुविक्रमः ॥ ९४ ॥

nanda-gopa-kumārāryo navanītāśanaḥ prabhuḥ |
purāṇa-puruṣaḥ śreṣṭhaḥ saṅkha-pāṇiḥ suvikramaḥ | | 94 | |

अनिरुद्धश्चक्ररथः शार्ङ्गपाणिश्चतुर्भुजः ।

गदाधरः सुरार्तिघ्नो गोविन्दो नन्दकायुधः ॥ ९५ ॥

aniruddhaścakrarathaḥ śārṅgapāṇiścaturbhujaḥ ।
gadādharahaḥ surārtighno govindo nandakāyudhaḥ । । 95 । ।

वृन्दावनचरः शौरिर्वेणुवाद्यविशारदः ।

तृणावर्तान्तको भीमो साहसो बहुविक्रमः ॥ ९६ ॥

vṛndāvana-carahaḥ śaurir-veṇu-vādyaviśāradaḥ ।
tṛṇāvartāntako bhīmo sāhaso vahu-vikramaḥ । । 96 । ।

शकटासुरसंहारी वकासुरविनाशनः ।

धेनुकासुरसंघाती पूतनारिर्नृकेसरी ॥ ९७ ॥

śakaṭā-sura-saṁhārī vakāsura-vināśanaḥ ।
dhenukāsura-saṁghātī pūtanārir-nṛkesarī । । 97 । ।

पितामहो गुरुः साक्षी प्रत्यगात्मा सदाशिवः ।

अप्रमेयप्रभुः प्राज्ञोऽप्रतर्क्यः स्वप्नवर्धनः ॥ ९८ ॥

pitāmaho guruḥ sākṣī pratyagātmā sadāśivaḥ ।
aprameya-prabhuḥ prājño'pratarkyaḥ-svapna-varadhanah । । 98 । ।

धन्यो मान्यो भवो भावो धीरः शान्तो जगद्गुरुः ।

अन्तर्यामीश्वरो दिव्यो दैवज्ञो देवतागुरुः ॥ ९९ ॥

dhanyo mānyo bhavo bhāvo dhīraḥ śānto jagad-guruḥ ।
antaryāmī-śvaro divyo daivajño devatā-guruḥ । । 99 । ।

क्षीराब्धिशयनो धाता लक्ष्मीवान् लक्ष्मणाग्रजः ।

धात्रीपतिरमेयात्मा चन्द्रशेखरपूजितः ॥ १०० ॥

ksīrāv̄dhi-śayano dhātā lakṣmīvān lakṣmaṇāgrajaḥ ।
dhātrī-patir-ameyātmā candraśekhara-pūjitaḥ । । 100 । ।

लोकसाक्षी जगच्चक्षुः पुण्यचारित्रकीर्तनः ।

कोटिमन्मथसौन्दर्यो जगन्मोहनविग्रहः ॥ १०१ ॥

lokasākṣī jagaccakṣuḥ puṇya-cāritra-kīrtanaḥ ।
koṭi-manmatha-saundaryo jagan-mohana-vigrahaḥ । । 101 । ।

मन्दस्मिततमो गोपो गोपिकापरिवेष्टितः ।

फुल्लारविन्दनयनश्चाणुरन्ध्रनिसूदनः ॥ १०२ ॥

manda-smita-tamo gopo gopikā-pariveṣṭitaḥ ।
phullāravinda-nayanaś-cāṇurandhra-nisūdanaḥ । । 102 । ।

इन्दीबरदलश्यामो वर्हि-वर्हावतंसकः ।

मुरलीनिनदाह्लादो दिव्यमाल्यो वराश्रयः ॥ १०३ ॥

indībara-dala-śyāmo varhi-varhāvataṁsakaḥ ।
muralī-ninadāhlādo divyamālyo varāśrayaḥ । । 103 । ।

सुकपोलयुगः सुभ्रूर्युगलः सुललाटकः ।

कम्बुग्रीवो विशालाक्षो लक्ष्मीवान् शुभलक्षणः । १०४ ॥

sukapola-yugaḥ subhrūr-yugalaḥ sulalāṭakaḥ ।
kambuḡrīvo viśālākṣo lakṣmīvān śubhalakṣaṇaḥ । 104 । ।

पीनवक्षाश्चतुर्वाहुश्चतुर्मूर्तिस्त्रिविक्रमः ।

कलंकरहितः शुद्धो दुष्टशत्रुनिर्वहणः ॥ १०५ ॥

pīna-vakṣāś-caturvāhuś-caturmūrtis-trivikramah |
kalamka-rahitaḥ śuddho duṣṭa-śatru-nirvahaṇaḥ | | 105 | |

किरीटकण्डलधरः कटकाङ्गदमण्डितः ।

मुद्रिकाभरणोपेतः कटिसूत्रविराजितः ॥ १०६ ॥

kirīṭa-kunḍala-dharaḥ kaṭakāṅgada-maṇḍitaḥ |
mudrikā-bharaṇopetaḥ kaṭisūtra-virājitaḥ | | 106 | |

मञ्जीररञ्जितपदः सर्वाभरणभूषितः ।

विन्यस्तपादयुगलो दिव्यमंगलविग्रहः ॥ १०७ ॥

mañjīra-rañjita-padaḥ sarvābharaṇa-bhūṣitaḥ |
vinyasta-pādayugalo divya-maṅgala-vigrahaḥ | | 107 | |

गोपिकानयनानन्दः पूर्णचन्द्रनिभाननः ।

समस्तनयनानन्दः सुन्दरो लोकनन्दनः ॥ १०८ ॥

gopikā-nayanānandaḥ pūrṇa-candra-nibhānanaḥ |
samasta-nayanānandaḥ sundaro loka-nandanaḥ | | 108 | |

यमुनातीरसञ्चारी राधामन्मथवैभवः ।

गोपनारीप्रियो दान्तो गोपीवस्त्रापहारकः ॥ १०९ ॥

yamunātīra-sañcārī rādhā-manmatha-vaibhavaḥ |
gopanārī-priyo dānto gopī-vastrāpahārakaḥ | | 109 | |

शृङ्गारमूर्तिः श्रीधामो तारको मूलकारणम् ।

सृष्टिसंरक्षणोपायः क्रूराशुरविभञ्जनः ॥ ११० ॥

śṛṅgāra-mūrtiḥ śrīdhāmo tāraḥ kō mūla-kāraṇam ।
sṛṣṭi-saṁrakṣaṇopāyaḥ krūrāśura-vibhañjanaḥ ॥ 110 ॥

नरकासुर-हारी च मुरारिवैरिमर्दनः ।

आदितेयप्रियो दैत्यभीकरश्चेन्दुशेखरः ॥ १११ ॥

narakāsura-hārī ca murārī-vairi-mardanaḥ ।
āditeya-priyo daitya-bhīkaraś-čenduśekharaḥ ॥ 111 ॥

जरासन्धकुलध्वंसी कंसारातिः सुविक्रमः ।

पुण्यश्लोकः कीर्तनीयो यादवेन्द्रो जगन्नुतः ॥ ११२ ॥

jarāsandha-kula-dhvaṁsī kaṁsārātiḥ suvikramaḥ ।
puṇyaślokaḥ kīrtanīyo yādavendro jagannutaḥ ॥ 112 ॥

रुक्मिणीरमणः सत्यभामा-जाम्बवतीप्रियः ।

मित्रविन्दा-नागजिती-लक्ष्मणा-समुपासितः ॥ ११३ ॥

rukmiṇī-ramaṇaḥ satyabhāmā-jāmbavatī-priyaḥ ।
mitravindā-nāgnajitī-lakṣmaṇā-samupāsitaḥ ॥ 113 ॥

सुधाकरकुले जातोऽनन्तप्रवलविक्रमः ।

सर्वसौभाग्य-सम्पन्नो द्वारकायामुपस्थितः ॥ ११४ ॥

sudhākarakule jāto'nanta-pravala-vikramaḥ ।
sarva-saubhāgya-sampanno dvārakāyām-upasthitaḥ ॥ 114 ॥

भद्रा सूर्य सुतानाथो लीलामानुषविग्रहः ।

सहस्रषोडश-स्त्रीशो भोगमोक्षैकदायकः ॥ ११५ ॥

bhadrā sūrya sutānātho līlā-mānuṣa-vigrahaḥ ।
sahasra-ṣoṛaśa-strīśo bhoga-mokṣaika-dāyakaḥ । । 115 । ।

वेदान्तवेद्यः संवेद्यो वेद्यो ब्रह्माण्डनायकः ।

गोर्वर्धनधरो नाथः सर्वजीवदयापरः ॥ ११६ ॥

vedānta-vedyaḥ saṁvedyo vedyo brahmāṇḍa-nāyakaḥ ।
gorvardhana-dharo nāthaḥ sarva-jīva-dayāparaḥ । । 116 । ।

मूर्तिमान् सर्वभूतात्मा आर्तत्राणपरायणः ।

सर्वज्ञः सर्वसुलभः सर्वशास्त्रविशारदः ॥ ११७ ॥

mūrtimān sarvabhūtātmā ārtatrāṇa-parāyaṇaḥ ।
sarvajñaḥ sarva-sulabhaḥ sarva-śāstra-viśāradaḥ । । 117 । ।

षड्गुणैश्वर्यसम्पन्नः पूर्णकामो धुरन्धरः ।

महानुभवः कैवल्यदायको लोकनायकः ॥ ११८ ॥

ṣaḍguṇa-iśvarya-sampannaḥ pūrṇakāmo dhurandharaḥ ।
mahānubhavaḥ kaivalya-dāyako lokanāyakaḥ । । 118 । ।

आदिमध्यान्तरहितः सुद्धसात्त्विकविग्रहः ।

असमानसमस्तात्मा शरणागतवत्सलः ॥ ११९ ॥

ādi-madhyānta-rahitaḥ suddha-sāttvika-vigrahaḥ ।
asamāna-samastātmā śaraṇāgata-vatsalaḥ । । 119 । ।

उत्पत्तिस्थितिसंहार-कारणं सर्वकारणम्।

गम्भीरः सर्वभावज्ञः सच्चिदानन्दविग्रहः ॥ १२० ॥

utpatti-sthiti-samhāra-kāraṇam sarva-kāraṇam |
gambhīraḥ sarva-bhāvajñaḥ sac-cid-ānanda-vigrahaḥ | | 120 | |

विष्वक्सेनः सत्यसन्धः सत्यवान् सत्यविक्रमः।

सत्यव्रतः सत्यसंज्ञः सर्वधर्मपरायणः ॥ १२१ ॥

viṣvaksenaḥ satya-sandhaḥ satyavān satya-vikramaḥ |
satya-vrataḥ satya-samjñaḥ sarva-dharma-parāyaṇaḥ | | 121 | |

आपन्नार्तिप्रशमनो द्रौपदीमानरक्षकः।

कन्दर्पजनकः प्राज्ञो जगन्नाटकवैभवः ॥ १२२ ॥

āpannārti-praśamano draupadī-māna-rakṣakaḥ |
kandarpa-janakaḥ prājño jagan-nāṭaka-vaibhavaḥ | | 122 | |

भक्तिवश्यो गुणातीतः सर्वैश्वर्यप्रदायकः।

दमघोष-सुतद्वेषी वाणवाहु-विखण्डनः ॥ १२३ ॥

bhakti-vaśyo guṇātītaḥ sarvaiśvarya-pradāyakaḥ |
damaghoṣa-sutadveṣī vāṇavāhu-vikhaṇḍanaḥ | | 123 | |

भीष्मभक्तिप्रदो दिव्यः कौरवान्वयनाशनः।

कौन्तेयप्रियबन्धुश्च पार्थस्यन्दन-सारथिः ॥ १२४ ॥

bhīṣma-bhakti-prado divyaḥ kauravānvaya-nāśanaḥ |
kaunteya-priya-bandhuśca pārtha-syandana-sārathiḥ | | 124 | |

नारसिंहो महावीरः स्तम्भजातो महावलः ।

प्रह्लादवरदः सत्यो देवपूज्योऽभयङ्करः ॥ १२५ ॥

nārasimho mahāvīraḥ stambha-jāto mahāvalaḥ |
prahlāda-varadaḥ satyo devapūjyo'bhayaṅkaraḥ | | 125 | |

उपेन्द्र इन्द्रावरजो वामनो वलिबन्धनः ।

गजेन्द्रवरदः स्वामी सर्वदेवनमस्कृतः ॥ १२६ ॥

upendra indrāvarajo vāmano valibandhanaḥ |
gajendra-varadaḥ svāmī sarva-deva-namaskṛtaḥ | | 126 | |

शेषपर्यङ्कशयनो वैनतेयरथो जयी ।

अव्याहतवलैश्वर्यसम्पन्नः पूर्णमानसः ॥ १२७ ॥

śeṣa-paryaṅka-śayano vainateya-ratho jayī |
avyāhata-valai-śvarya-sampannaḥ pūrṇa-mānasaḥ | | 127 | |

योगेश्वरेश्वरः साक्षी क्षेत्रज्ञो ज्ञानदायकः ।

योगिहृत्पङ्कजावासो योगमायासमन्वितः ॥ १२८ ॥

yoge-śvareśvaraḥ sāksī kṣetrajño jñāna-dāyakaḥ |
yogi-hṛtpaṅkajāvāso yogamāyā-samanvitaḥ | | 128 | |

नादविन्दु-कलातीत-श्रतुर्वर्गफलप्रदः ।

सुषुम्नामार्गसञ्चारी देहश्यान्तर-संस्थितः ॥ १२९ ॥

nādavindu-kalātīta-ścaturvarga-phalapradaḥ |
suṣumnā-mārgasañcārī dehaśyāntara-samsthitaḥ | | 129 | |

देहेन्द्रियमनः-प्राणसाक्षी चेतः-प्रसादकः ।

सूक्ष्मः सर्वगतो देही ज्ञानदर्पण-गोचरः ॥ १३० ॥

dehendriya-manah-prāṇa-sākṣī cetaḥ-prasādakaḥ ।
sūkṣmaḥ sarvagato dehī jñāna-darpaṇa-gocaraḥ । । 130 । ।

तत्त्वत्रयात्मकोऽव्यक्तः कुण्डली समुपाश्रितः ।

ब्रह्मण्यः सर्वधर्मज्ञः शान्तो दान्तो गतक्लमः ॥ १३१ ॥

tattva-trayātmako'vyaktaḥ kuṇḍalī samupāśritaḥ ।
brahmaṇyaḥ sarva-dharmajñaḥ śānto dānto gataklamaḥ । । 131 । ।

श्रीनिवासः सदानन्दी विश्वमूर्तिर्माहाप्रभुः ।

सहस्राशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥ १३२ ॥

śrīnivāsaḥ sadānandī viśvamūrtir-māhāprabhuḥ ।
sahasrāśīrṣā puruṣaḥ sahasrākṣaḥ sahasrapāt । । 132 । ।

समस्तभुवनाधारः समस्तप्राणरक्षकः ।

समस्तसर्वभावज्ञो गोपिकाप्राणबल्लभः ॥ १३३ ॥

samasta-bhuvan-ādhāraḥ samasta-prāṇa-rakṣakaḥ ।
samasta-sarva-bhāvajño gopikā-prāṇa-ballabhaḥ । । 133 । ।

नित्योत्सवो नित्यसौख्यो नित्यश्रीर्नित्यमंगलः ।

व्युहार्चितो जगन्नाथः श्रीवैकुण्ठपुराधिपः ॥ १३४ ॥

nityotsavo nitya-saukhyo nitya-śrīr-nitya-maṅgalaḥ ।
vyuhārcito jagannāthaḥ śrī vaikunṭha-purādhipaḥ । । 134 । ।

पूर्णानन्दघनीभूतो गोपरेशधरो हरिः ।

कलापकुसुमश्यामः कोमलः शान्तविग्रहः ॥ १३५ ॥

pūrṇānanda-ghanībhūto gopareśa-dharo hariḥ ।
kalāpa-kusuma-śyāmaḥ komalaḥ śānta-vigrahaḥ । । 135 । ।

गोपाङ्गनावृतोऽनन्तो वृन्दावनसमाश्रयः ।

वेणुवादरतः श्रेष्ठो देवानां हितकारकः ॥ १३६ ॥

gopāṅganā-vṛto'nanto vṛndāvana-samāśrayaḥ ।
veṇu-vādarataḥ śreṣṭho devānām hitakāraḥ । । 136 । ।

बालक्रीडासमासतो नवनीतस्य तस्करः ।

गोपाल-कामिनीजारश्चोर जारशिखामणिः ॥ १३७ ॥

bālakrīḍā-samāsato navanītasya taskaraḥ ।
gopāla-kāminījāraś-cora jāra-śikhāmaṇiḥ । । 137 । ।

परंज्योतिः पराकाशः परावासः परिस्फुटः ।

अष्टादशाक्षरो मन्त्रो व्यापको लोकपावनः ॥ १३८ ॥

paraṁjyotiḥ parākāśaḥ parāvāsaḥ parisphuṭaḥ ।
aṣṭādaśākṣaro mantra vyāpako lokapāvanaḥ । । 138 । ।

सप्तकोटि-महामन्त्र-शेखरो देवशेखरः ।

विज्ञानज्ञानसन्धान-स्तेजराशिर्जगत्पतिः ॥ १३९ ॥

saptakoṭi-mahāmantra-śekharaḥ deva-śekharaḥ ।
vijñāna-jñāna-sandhāna-stejarāśir-jagatpatiḥ । । 139 । ।

भक्तलोक-प्रसनात्मा भक्तमन्दार-विग्रहः ।

भक्तदारिद्र्यदमनो भक्तानां प्रीतिदायकः ॥ १४० ॥

bhaktaloka-prasanātmā bhakta-mandāra-vigrahaḥ ।
bhakta-dāridrya-damano bhaktānāṃ prīti-dāyakaḥ ॥ 140 ॥

भक्ताधीनमनाः पूज्यो भक्तलोक-शिवङ्कर ।

भक्ताभीष्टप्रदः सर्वभक्ताघौघ-निकृन्तनः ॥ १४१ ॥

bhaktādhīnamanāḥ pūjyo bhaktaloka-śivaṅkara ।
bhaktābhīṣṭa-pradaḥ sarva-bhaktāghaughā-nikṛntanaḥ ॥ 141 ॥

अपारकरुणासिन्धुर्भगवान् भक्ततत्परः ॥ १४२ ॥

apāra-karuṇā-sindhur-bhagavān bhakta-tatparaḥ ॥ 142 ॥

अथ फलश्रुतिः ।

इति श्रीराधिकानाथ-सहस्रनाम कीर्तितम् ।

स्मरणत् पापराशीनां खण्डनं मृत्युनाशनम् ॥ १ ॥

atha phalaśrutiḥ ।
iti śrī rādhikā-nātha-sahasra-nāma kīrtitam ।
smaraṇat pāparāśīnāṃ khaṇḍanaṃ mṛtyunāśanam ॥ 1 ॥

वैष्णवानां प्रियकरं महारोगनिवारणम् ।

ब्रह्महत्या सुरापानं परस्त्रीगमनं तथा ॥ २ ॥

vaiṣṇavānāṃ priyakaraṃ mahā-roga-nivāraṇam ।
brahmahatyā surāpānaṃ parastrī-gamaṇaṃ tathā ॥ 2 ॥

परद्रव्यापहरणं परद्वेषसमन्वितम्।

मानसं वाचिकं कायं यत् पापं पापसम्भवम् ॥ ३ ॥

para-dravyāpaharaṇam para-dveṣa-samanvitam |
mānasam vācikaṁ kāyam yat pāpaṁ pāpa-sambhavam | | 3 | |

सहस्रनाम पठनात् सर्वं नश्यति तत्क्षणात्।

महादारिद्र्ययुक्तो यो वैष्णवो विष्णुभक्तिमान् ॥ ४ ॥

sahasranāma paṭhanāt sarvaṁ naśyati tatkṣaṇāt |
mahādāridryayukto yo vaiṣṇavo viṣṇubhaktimān | | 4 | |

कार्तिक्यां संपथेद्रात्रो शतमष्टोत्तरं क्रमात्।

पीताम्बरधरो धीमान् सुगन्धिपुष्पचन्दनैः ॥ ५ ॥

kārtikyām sāmpathed-rātro śatam-aṣṭottaram kramāt |
pītāmbara-dharo dhīmān sugandhi-puṣpa-candanaiḥ | | 5 | |

पुस्तकं पूजयित्वा तु नैवेद्यादिभिरेव च।

राधाध्यानाङ्कितो धीरो वनमालविभूषितः ॥ ६ ॥

pustakam pūjayitvā tu naivedyādi-bhireva ca |
rādhā-dhyānāṅkito dhīro vanamāla-vibhūṣitaḥ | | 6 | |

शतमष्टोत्तरं देवि सठेन्नामसहस्रकम्।

चैत्रे शुक्ले च कृष्णे च कुहू-संक्रान्तिवासरे ॥ ७ ॥

śatam-aṣṭottaram devi saṭhen-nāma-sahasrakam |
caitre śukle ca kṛṣṇe ca kuhū-saṁkrānti-vāsare | | 7 | |

पठितव्यं प्रयत्नेन त्रैलोक्यं मोहयेत् क्षणात्।

तुलसीमालया युक्तो वैष्णवो भक्तितत्परः ॥ ८ ॥

paṭhitavyaṁ prayatnena trailokyam mohayet kṣaṇāt |
tulasīmālayā yukto vaiṣṇavo bhaktitatparaḥ | | 8 | |

रविवारे च शुक्रे च द्वादश्यां श्राद्धवासरे।

ब्राह्मणं पूजयित्वा च भोजयित्वा विधानतः ॥ ९ ॥

ravivāre ca śukre ca dvādaśyām śrāddha-vāsare |
brāhmaṇam pūjayitvā ca bhojayitvā vidhānataḥ | | 9 | |

पठेन्नामसहस्रं च ततः सिद्धिः प्रजायते।

महानिशायां सततं वैष्णवो यः पठेत् सदा ॥ १० ॥

paṭhen-nāma-sahasraṁ ca tataḥ siddhiḥ prajāyate |
mahā-niśāyām satataṁ vaiṣṇavo yaḥ paṭhet sadā | | 10 | |

देशान्तरगता लक्ष्मीः समायाति न संशयः।

त्रैलोक्ये च महा देवि सुन्दर्यः काममोहिताः ॥ ११ ॥

deśāntaragatā lakṣmīḥ samāyāti na saṁśayaḥ |
trailokye ca mahā devi sundaryaḥ kāma-mohitāḥ | | 11 | |

मुग्धाः स्वयं समायान्ति वैष्णवं च भजन्ति ताः।

रोगी रोगात् प्रमुच्येत वद्धो मुच्येत वन्धनात् ॥ १२ ॥

mugdhāḥ svayaṁ samāyānti vaiṣṇavaṁ ca bhajanti tāḥ |
rogī rogāt pramucyeta vaddho mucyeta vandhanāt | | 12 | |

गुर्विणी जनयेत् पुत्रं कन्या विन्दति सत्पतिम्।

राजानो वश्यताम् यान्ति किं पुनः क्षुद्रमानवाः ॥ १३ ॥

gurviṇī janayet putraṁ kanyā vindati satpatim |
rājāno vaśyatām yānti kiṁ punaḥ kṣudramānavāḥ | | 13 | |

सहस्रनामश्रवणात् पठनात् पूजनात् प्रिये।

धारणात् सर्वमाप्नोति वैष्णवो नात्र संशयः ॥ १४ ॥

sahasra-nāma-śravaṇāt paṭhanāt pūjanāt priye |
dhāraṇāt sarvam-āpnoti vaiṣṇavo nātra saṁśayaḥ | | 14 | |

वंशीवटे चान्यवटे तथा पिप्पलकेऽथवा।

कदम्बपादपतले गोपाल-मूर्ति-सन्निधौ ॥ १५ ॥

vaṁśīvate cānyavate tathā pippalake'thavā |
kadamva-pādapatale gopāla-mūrti-sannidhau | | 15 | |

यः पठेद्वैष्णवो नित्यं स याति हरिमन्दिरम्।

कृष्णोक्तं राधिकायै मयि प्रोक्तं तथा शिवे ॥ १६ ॥

yaḥ paṭhed-vaiṣṇavo nityaṁ sa yāti hari-mandiram |
kṛṣṇenoktaṁ rādhikāyai mayi proktaṁ tayā śive | | 16 | |

नारदाय मया प्रोक्तं नारदेन प्रकाशितम्।

मया त्वयि वरारोहे प्रोक्तमेतत् सुदुर्लभम् ॥ १७ ॥

nāradāya mayā proktaṁ nāradena prakāśitam |
mayā tvayi varārohe proktametataḥ sudurllabham | | 17 | |

गोपनीयं प्रयत्नेन न प्रकाश्यं कथञ्चन।

शठाय पापिने चैव लम्पटाय विशेषतः ॥ १८ ॥

gopanīyaṃ prayatnena na prakāśyaṃ kathañcana |
śaṭhāya pāpine caiva lampṭāya viśeṣataḥ | | 18 | |

न दातव्यं न दातव्यं न दातव्यं कदाचन।

देयं शिष्याय शान्ताय विष्णुभक्तिरताय च ॥ १९ ॥

na dātavyaṃ na dātavyaṃ na dātavyaṃ kadācana |
deyaṃ śiṣyāya śāntāya viṣṇu-bhakti-ratāya ca | | 19 | |

गोदानब्रह्मयज्ञादेर्वाजपेयशतस्य च।

अश्वमेधसहस्रस्य फलं पाठे भवेद् ध्रुवम् ॥ २० ॥

godāna-brahma-yajñāder-vājapeya-śatasya ca |
aśvamedha-sahasrasya phalaṃ pāṭhe bhaved dhruvam | | 20 | |

मोहनं स्तम्भनञ्चैव मारणोच्चाटनादिकम्।

यद् यद् वाञ्छति चित्तेन तत् तत् प्राप्नोति वैष्णवः ॥ २१ ॥

mohanaṃ stambhanañcaiva māraṇocchāṭanādikam |
yad yad vāñchati cittena tat tat prāpnoti vaiṣṇavaḥ | | 21 | |

एकादश्यां नरः स्नात्वा सुगन्धिद्रव्यतैलकैः।

आहारं ब्राह्मणे दत्त्वा दक्षिणां स्वर्णभूषणम् ॥ २२ ॥

ekādaśyāṃ naraḥ snātvā sugandhi-dravya-tailakaiḥ |
āhāraṃ brāhmaṇe dattvā dakṣiṇāṃ svarṇa-bhūṣaṇam | | 22 | |

तत आरम्भकर्तासौ सर्वं प्राप्नोति मानवः ।

शतावृतं सहस्रञ्च यः पठेद् वैष्णवो जनः ॥ २३ ॥

tata ārambha-kartāsau sarvaṁ prāpnoti mānavaḥ ।
śatāvṛtaṁ sahasrañca yaḥ paṭhed vaiṣṇavo janaḥ । । 23 । ।

श्रीवृन्दावनचन्द्रस्य प्रसादात् सर्वमाप्नुयात् ।

यद्गृहे पुस्तकं देवि पूजितञ्चैव तिष्ठति ॥ २४ ॥

śrī vṛndāvana-candrasya prasādāt sarvamāpnuyāt ।
yadgṛhe pustakaṁ devi pūjitañcaiva tiṣṭhati । । 24 । ।

न मारी न च दुर्भिक्षं नोपसर्गभयं क्वचित् ।

सर्पादिभूतयक्षाद्या नश्यन्ति नात्र संशयः ॥ २५ ॥

na mārī na ca dur-bhikṣaṁ nopasarga-bhayaṁ kvacit ।
sarpādi-bhūta-yakṣādyā naśyanti nātra saṁśayaḥ । । 25 । ।

श्रीगोपालो महादेवि वसेत्तस्य गृहे सदा ।

गृहे यत्र सहस्रञ्च नाम्नां तिष्ठति पूजितम् ॥ २६ ॥

śrīgopālo mahādevi vasettasya gṛhe sadā ।
gṛhe yatra sahasrañca nāmnāṁ tiṣṭhati pūjitam । । 26 । ।

॥ इति श्रीसंमोहनतन्त्रे पार्वतीश्वर-संवादे श्रीगोपाल-सहस्रनाम-स्तोत्रम् सम्पूर्णम् ॥

। । iti śrī saṁmohana-tantre pārvatīśvara-saṁvāde śrīgopāla-
sahasranāma-stotram sampūrṇam । ।

References:

1. Śrī Saṁmohana-tantra
2. Brihat Bhakti-tattva-Sāra
3. Stava-kavaca Mālā
4. Śrī gopāla-sahasranāma-stotram by Sri Kavindra Kumar Tarkatirtha, Howrah, Kolkata

Suggestions: madhuryakrishna@gmail.com